

Fältsten eller Sprängsten?

Fältsten också kallad kullersten i modern benämning är snarlika stenar. Fältstenen är en sten tillvaratagen från fält eller natur, oftast hittar man den hos bönder då denna stenen förekommer på åkrarna och var tillvaratagen av bönder då den blev ett hinder liggande på åkrarna vid skördning. Denna stenen använde sedan bönderna till att bygga stenmurar (kallmurar) runt sina ägor som kallas stengårdsgård eller stengärde. Kullersten är en sten som naturen skapat själv under många år. När inlandsisen smälte drogs mängder med grus, sten och sand med isälvarna och skapade kullerstenen. Stenen rullade mellan isen och marken och slipade kullerstenen rund och jämn. Dessa områden kallas rullstensås.

Utseendemässigt skiljer fältstenen och kullerstenen sig väldigt lite. En fackman inom området kan urskilja att kullersten kan vara något rundare och ljusare till färgen.

Sprängsten är en sten som bildas vid sprängning av sten i ett stenbrott. När man spränger i berget för att utvinna stora rektangulära stenbitar som sedan skall transporteras vidare för förädling, lossnar det bitar från berget, dessa bitar kallas sprängsten eller sprängskärv. Denna stenen är till skillnad från kullerstenen, kantig och spetsig i sin utformning.

Vilken sten man ska använda sig av vid uppförandet av en kallmur är mycket baserat på tycke och smak. Det man kan säga är att en kallmur lavad av kullersten passar bra i en mer äldre miljö och sprängstenen passar bra i en mer modern miljö.

Eftersom sprängstenen är kantig låser den stenen lättare/bättre vid lavning och sprängstenen går att få tätare, det blir inte så stora håligheter i muren som vid lavning av kullersten. Livslängden på murarna är snarlika man skulle kunna spekulera i att sprängstensmuren blir något stabilare på grund av att stenen låser sig bättre och skulle därför ha en längre livstid, dock ej någon markant ökning.

Inköpspriset på sprängsten och kullersten skiljer sig åt. Det är dyrare med kullersten då denna stenen börjar bli en bristvara då den ökat i popularitet de senaste åren och naturen tar lång tid på sig att skapa denna sten. Sprängstenen däremot är en sten som blivit populär i mer modern tid och tillgången är stor vilket gör att priset sjunker.